

Sygn. VUa 16/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz (spr.)

Sędziowie: SSO Beata Łapińska, SSR del. Urszula Sipińska-Sęk

Protokolant: st.sekr.sądowy Marcelina Machera

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku M. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M..

od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 lutego 2013r. sygn. IV U 327/12

oddala apelację.

Sygn. akt V Ua 16/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27.XI.12r. sygn. (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. M.. odmówił M. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 16.XI.12r. do 30.XI.12r. W uzasadnieniu decyzji wskazał, że M. S. do ubezpieczenia chorobowego zgłosił się od 1.XI.12r., a przed powstaniem niezdolności do pracy nie miał 90- dniowego okresu ubezpieczenia chorobowego i nie zachodzą okoliczności uprawniające do zasiłku od pierwszego dnia ubezpieczenia.

Od decyzji odwołał się M. S. podnosząc, że prowadzi działalność w zakresie usług budowlanych. Od dnia 1.X.12r. zawiesił działalność na okres do 31.X.12r. Zachorował dnia 16.XI.12r. Podniósł, że do ubezpieczenia chorobowego zgłosił się od 1.XI.2011r.

ZUS nie uznał odwołania i wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 13 lutego 2013 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Trybunalskim, IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał wnioskodawcy M. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 16 listopada 2012 roku do dnia 30 listopada 2012 roku.

Sąd Rejonowy ustalił, że M. S. prowadzi działalność gospodarczą. W ZUS jest ubezpieczony w zakresie obowiązkowym, zgłosił się też do ubezpieczenia dobrowolnego chorobowego. Ubezpieczeniu temu podlegał od 1.I.11 r. Wnioskodawca

zawiesił działalność gospodarczą od 1 .X. 12r. zgłaszając zawieszenie w urzędzie miejskim w P. T. Zawiesił działalność na okres 1 miesiąca. W dniu 31.X.12r. złożył wniosek o odwieszenie działalności. Jednak ubezpieczeniem został objęty dopiero od dnia następnego po złożeniu wniosku. Dzień 1.XI.12r. był dniem świątecznym.

Od 16.XI.12r. M. S. był chory. Otrzymał z ZUS decyzję odmawiającą mu prawa do zasiłku chorobowego z uwagi na zbyt krótki okres podlegania ubezpieczeniu i zbyt długi okres przerwy (ponad 30 dni).

Sąd Rejonowy wskazał, że problematykę zasiłków chorobowych reguluje ustawa z dnia 25.VI.99r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U. Nr 77 z 2010r.poz.512 ze zm.). Art. 4 tej ustawy stanowi, że ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego: ust.1 punkt 1) po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego, jeśli podlega temu ubezpieczeniu obowiązkowo, 2) po upływie 90 dni, jeśli podlega temu ubezpieczeniu dobrowolnie. Zgodnie z ust.2 do okresu ubezpieczenia wlicza się po pierwsze okresy ubezpieczenia, jeżeli przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni lub była spowodowana urlopem wychowawczym, urlopem bezpłatnym albo odbywaniem czynnej służby wojskowej przez żołnierza niezawodowego.

Jak wskazał Sąd Rejonowy M. S. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą ubezpieczeniu chorobowemu podlegał dobrowolnie (art. 6 ust.1 pkt. 5 ustawy z dnia 13.X.98r. o systemie ubezpieczeń społecznych –t.j. Dz. U. Nr 205z 2009r. poz. 1585). W myśl art. 13 pkt 4 osoba prowadząca działalność gospodarczą podlega ubezpieczeniom w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania działalności, z wyłączeniem okresów zawieszenia wykonywania działalności.

Wznowienie wykonywania działalności nie wymaga ponownego zgłoszenia do ubezpieczenia (art.36a ust.4 usus).

M. S. zgłosił odwieszenie działalności w urzędzie miejskim w dniu 31 października 2012 roku.

W myśl powyższych przepisów, w ocenie Sądu Rejonowego, wnioskodawca nie miał obowiązku składać ponowne go wniosku o objęcie ubezpieczeniami obowiązkowymi i dobrowolnymi. Tym samym uznał odwołanie za zasadne. Sąd Rejonowy stwierdził, że to osoba prowadząca działalność gospodarczą decyduje o tym, w jakich okresach tę działalność prowadzi, w jakich zawiesza i kiedy rezygnuje z prowadzenia działalności.

Skoro więc wnioskodawca w urzędzie miejskim zgłosił odwieszenie działalności w dniu 31.X.12r., to urząd, w ocenie Sądu Rejonowego, winien wniosek przyjąć i z dniem wskazanym we wniosku zarejestrować odwieszenie działalności. Nie było, według tego sądu, żadnych podstaw do przydzielenia organowi rejestrującemu uprawnień władczych w zakresie daty rozpoczęcia czy wznowienia działalności. Jak wskazał Sąd Rejonowy takie wznowienie działalności w myśl ww wskazanych przepisów nie wymagało od wnioskodawcy jakichkolwiek działań dla objęcia ponownie ubezpieczeniem. A w sytuacji, gdy wnioskodawca zgłosił wznowienie działalności w dniu 31.X.12r. okres przerwy wynosi tylko 30 dni. A w takiej sytuacji nie miał zastosowania art. 4 ust.2 ustawy zasiłkowej. Przerwa w ubezpieczeniu trwająca 30 dni skutkuje wliczeniem do okresu ubezpieczenia poprzednich okresów ubezpieczenia. W sytuacji wnioskodawcy, jak podniósł to Sąd Rejonowy okres dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wynosił ponad 90 dni i nabył prawo do zasiłku chorobowego.

Odwołanie w ocenie Sądu Rejonowego było zasadne również z innych przyczyn.

M. S. zawieszenie działalności gospodarczej zgłosił w urzędzie miejskim, który przekazuje odpowiednie informacje do ZUS. Jednak w urzędzie miejskim nie otrzymał żadnej informacji dotyczącej jego uprawnień jako osoby ubezpieczonej. Nie uzyskał też żadnej informacji od organu rentowego. A ZUS jest zobowiązany do wydawania decyzji w indywidualnych sprawach, w tym m.in. w zakresie dotyczącym przebiegu ubezpieczeń czy ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Takie decyzje wydaje wraz z dokładnym pouczeniem o uprawnieniach i obowiązkach. Wnioskodawca takiej decyzji dotyczącej konsekwencji swego zgłoszenia o zawieszeniu działalności wnioskodawca nie otrzymał. Z żadnego więc organu, które mają obowiązek współpracować z osobami prowadzącymi działalność gospodarczą nie otrzymał żadnej pomocy, żadnej informacji, jakie skutki niesie ze sobą zawieszenie działalności gospodarczej.

Dlatego w ocenie Sądu Rejonowego wnioskodawca nie może ponosić skutków swojego wniosku o zawieszenie działalności.

Z powyższych względów Sąd Rejonowy uznał decyzję ZUS za nieprawidłową i przyznał M. S. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 16.XI.12r. do 30.XI.12r.

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją organ rentowy zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. Nr 60, poz. 636 z p. zm.) przez przyznanie wnioskodawcy prawa do zasiłku chorobowego w okresie od dnia 16 listopada 2012 roku do dnia 30 listopada 2012 roku, podczas gdy wnioskodawca nie ma prawa do tego zasiłku chorobowego, gdyż nie posiada wymaganego okresu nieprzerwanego dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego w rozmiarze 90 dni, a okresy poprzedniego ubezpieczenia chorobowego nie podlegają wliczeniu, gdyż przerwa między tymi okresami jest dłuższa niż 30 dni.

Wskazując na powyższe organ rentowy wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Na rozprawie w dniu 29 października 2013 roku wnioskodawca wnosił o oddalenie apelacji organu rentowego.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył co następuje:

Apelacja jako nieuzasadniona podlega oddaleniu.

Sąd Okręgowy podziela bowiem w całości dokonane przez Sąd Rejonowy ustalenia faktyczne, które znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym oraz rozważania prawne wskazujące na zasadność odwołania wnioskodawcy. Bezspornym w sprawie było, że wnioskodawca prowadzi działalność gospodarczą i od 1 stycznia 2011 roku zgłosił się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego a także, iż w dniu 1 października 2012 roku zgłosił zawieszenie działalności gospodarczej w Urzędzie Miejskim w P., a w dniu 31 października 2012 roku złożył wniosek o odwieszenie działalności.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii, czy M. S. posiada wymagany okres nieprzerwanego dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego

w rozmiarze 90 dni, a mianowicie czy okresy poprzedniego ubezpieczenia chorobowego podlegają wliczeniu, i czy przerwa między tymi okresami jest dłuższa niż 30 dni. Organ rentowy zakwestionował prawo M. S. do zasiłku chorobowego za okres od 16 listopada 2012 roku do dnia 30 listopada 2012 roku, bowiem w ocenie organu rentowego wnioskodawca dopiero z dniem 1 listopada 2012 roku został objęty z urzędu ubezpieczeniami obowiązkowymi oraz dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Apelujący wskazał, że skoro wnioskodawca zgłosił się do organu rentowego w dniu 31 października 2012 roku to został objęty ubezpieczeniem chorobowym z dniem 1 listopada 2012 roku (podobnie jak ubezpieczeniami obowiązkowymi).

Z zaprezentowanym stanowiskiem organu rentowego nie można się zgodzić. Apelujący bowiem dokonał nieprawidłowej interpretacji treści art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zm)

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli jest ubezpieczony dobrowolnie. W myśl natomiast ust. 2 art. 4 ww. ustawy do okresów ubezpieczenia chorobowego, o których mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni.

W ustawie z dnia 2 lipca 2004 roku (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 672) o swobodzie działalności gospodarczej przewidziano możliwość zawieszenia przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 14 a ust. 1 w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2011 roku przedsiębiorca niezatrudniający pracowników może zawiesić wykonywanie działalności gospodarczej na okres od 30 dni do 24 miesięcy. Zawieszenie działalności gospodarczej

w trybie przewidzianym normą art. 14 a ust. 1 ww. ustawy powoduje, jak stanowi art. 36 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku (t.j. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz. 1585 ze zm) o systemie ubezpieczeń społecznych, ustanie obowiązku ubezpieczeń społecznych od dnia, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, do dnia poprzedzającego dzień wznowienia wykonywania działalności gospodarczej. W tym miejscu wskazać również należy, iż zgodnie z art. 14a ust. 6 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej okres zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej rozpoczyna się od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku, i trwa do dnia złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej lub do dnia wskazanego w tym wniosku, który nie może być wcześniejszy niż dzień złożenia wniosku. Z kolei zaś w świetle art. 14a ust. 7 ustawy w stosunku do zobowiązań o charakterze publicznoprawnym zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej wywiera skutki prawne od dnia, w którym rozpoczyna się zawieszenie wykonywania działalności gospodarczej, do dnia poprzedzającego dzień wznowienia wykonywania działalności gospodarczej.

Mając na względzie powyższe uregulowania prawne, w ocenie Sądu Okręgowego, dzieląc w tym zakresie pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 września 2012 roku, sygn. akt III AUa 135/12, opubl. LEX nr 1223178 wskazać należy, że wpis do ewidencji działalności gospodarczej o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej - ma charakter konstytutywny w sferze ubezpieczeń społecznych. Dopiero bowiem dokonanie przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą formalnego zgłoszenia o jej zawieszeniu wywołuje skutek prawny w postaci ustania obowiązku ubezpieczenia społecznego i ustania obowiązku opłacania składek w okresie prowadzenia tej działalności. Zawieszenie działalności gospodarczej nie jest zatem okolicznością faktyczną, lecz zdarzeniem prawnym, którego zaistnienie uzależnione jest od wpisu do ewidencji działalności gospodarczej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2011 r. sygn. II UK 377/10).

Ustawodawca w art. 14a ustawy o swobodzie działalności gospodarczej dał przedsiębiorcy możliwość wyboru, stosownie do którego może on ale nie musi skorzystać z zawieszenia działalności w okresie, kiedy działalność ta nie przynosi bieżących przychodów z uwagi np. na przejściowy brak kontraktów. Jeśli chce on skorzystać ze zwolnienia z obowiązku opłacania składek, musi złożyć formalny wniosek o zawieszenie działalności gospodarczej, bowiem taki skutek prawny następuje od dnia wskazanego we wniosku o wpis informacji o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, nie wcześniej niż w dniu złożenia wniosku i trwa do dnia złożenia wniosku o wpis informacji o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej (art. 14a ust. 7 w związku z art. 14a ust. 6).

W niniejszej sprawie ubezpieczony składając w dniu 1 października 2012 roku wniosek o zawieszenie, wskazał jako początek zawieszenia datę 1 październik 2012 r. Tak więc rozpoczęcie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej przez ubezpieczonego nastąpiło 1 października 2012 r. i trwało do dnia złożenia wniosku o wznowienie podjęcia działalności czyli do 31 października 2012 r. To formalne zgłoszenie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej i późniejsze formalne zgłoszenie wznowienia jej podjęcia wywołało skutek prawny w postaci ustania obowiązku ubezpieczenia społecznego i obowiązku opłacania składek przez ubezpieczonego do dnia poprzedzającego dzień wznowienia wykonywania działalności gospodarczej (art. 14 ust. 7 ustawy).

Tym samym, w ocenie Sądu Okręgowego, zgłoszenie zawieszenia działalności od dnia 1 października 2012 r., który odpowiada początkowemu dniowi terminu zawieszenia i przy złożeniu wniosku o podjęcie zawieszonych działalności gospodarczej, które nastąpiło w dniu 31 października 2012 roku, spełniło przesłanki do skutecznego w świetle prawa zawieszenia działalności gospodarczej, albowiem zachowany został minimalny okres 30 dni, wymagany ustawą o swobodzie działalności gospodarczej. Powyższe zaś skutkowało tym, że w okresie, tj. od 1 października 2012 roku do dnia 30 października 2012 roku wnioskodawca nie był objęty przymusem ubezpieczenia społecznego osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, z uwagi na dokonany wpis do ewidencji gospodarczej o zawieszeniu wykonywania działalności gospodarczej, który to wpis miał charakter konstytutywny w sferze ubezpieczeń społecznych. Tym samym prawidłowo Sąd Rejonowy uznał, że okres przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej wynosił tylko 30 dni i w takiej sytuacji nie mógł mieć zastosowania art. 4 ust. 2 ustawy zasiłkowej. Przerwa w ubezpieczeniu trwająca 30 dni skutkuje wliczeniem do okresu ubezpieczenia poprzednich okresów ubezpieczenia. W takiej sytuacji, wbrew stanowisku organu rentowego okres dobrowolnego ubezpieczenia

chorobowego wynosi ponad 90 dni i nabył on prawo do zasiłku chorobowego za okres od 16 listopada 2012 roku do dnia 30 listopada 2012 roku.

Z tych względów Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych działając na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację.